

Xasep Aliw a Lama

五柳先生傳

巴宰語 | 翻譯文學
Pazeh | 入選

創作理念

Pauzah di Hurutun yamin pazeh a saw. ohoni a dali ka makawas Tapuru rahan. yamin ka pauzah di Pazih a rakihan iu ali dadua. ana paxarihan tarutudaw nita. imini a rahan ka uhuza hakehakezeng pinasubil rahan. Yaku mahapeday medepex rahan u talima. imini a kakawas ka aduen di nita a hinis.

Muriax Xasep Aliw a Lama ki Auran Karit subut ka dahu subut u

talingu'an. Kinawas'an dida piniluxudan nasia. pauzuax'ay u saw zuax a raruma. iu mubabaza Pasaruan masuruhung rahan ki Pazeh rahan.

Ana u paxazing apuan nu iu rahan. tadudu'aw rahan nu Hakehakezeng pasubila. Laila ki isia mududu ki apuan.

潘英寬 Bauke Abuk

國立暨南國際大學附屬高級中學學務處職員兼樂儀隊
指導老師
教育部原住民族語文學獎入選
第二屆新詩獎

現代巴宰族人，生活習慣、溝通語言大部份與台灣人閩南裔同步；幾已全部生活在主流圈裡，絕大部份使用台語為主要母語，如今又面臨漢語的全面覆蓋，族群認同面臨考驗。

選擇陶淵明所作《五柳先生傳》為翻譯題材，是從他讚美勞動的生活、大自然的優美嫋靜，與巴宰族遷移至埔里的拓荒史相輝映，

另一方面則要測試個人母語的能力；透過學過的單字、句子、詞類的變化，將每一句、每一段落語譯成母語。

身為巴宰族人，應戮力於母語的傳承，常常以母語的思維，與大自然、周遭環境對話，讓母語融入生活，更讓母語繼續延續下去。

Xasep Aliw a Lama

mamaleng a saw ka mamere malaleng di asay a reten, ma mamere talima langat pai siw? kai kinaxidan xumak nisiw ka nahada xasep saririw a kahoy, maluhuda nimisiw a langat ka Xasep Aliw sen,

mamaleng saw ka pilalenga rahan u tatih, mamerek autian ki maxariak pakaraxan a henis, kahaapet medepex a babizu maamarusaen inih awhoniay ka paasayen, kaxu duilader makabaza mabaza liaka mahatahatan ka paxurihan ki meken sumay lia, kahaapet mudaux inusat, liaka kuang paray maxaluak ki mabariw inusat, tatalimasaw iu sasabatan mabaza isia ka isia rezaw medengedeng riak a kakanen iu dahu a inusat lepedi meken na ki Xasep Aliw, tileket lia minabusuk

lia ka duila mausay xumak, inih waadeng Audi meken naminah, kuang a saysay xubabari inudalan marasax ki nimisiw a xumak, masiatu ka parohek marixaw, sakenen ki meken sumay, Xasep Aliw ka habai henis Isia, Isiarezaw ka biibizu babizu ki pakamahatahatan lia tatalima rutudaw kai henis inih waadeng saysay paxurihan nahada aidisaysay kuang a saysay kaluhunii marazaw kailama.

chan gu makawas, chhian lu a mamais ka kinawas, na maxaluak ka nang kszazumed a henis na maxariak ka inih haapet ki kadedemet araen kai henis maxalekad mukawas ka hai-ki Xasep Aliw a lama maaisiisyah, kuang a langat kuang a minatubabaw pakaraxi a henis ki lama.

五柳先生傳

先生不知何許人也，亦不詳其姓字。宅邊有五柳樹，因以為號焉。

閑靜少言，不慕榮利。好讀書，不求甚解，每有會意，便欣然忘食。性嗜酒，家貧，不能常得。親舊知其如此，或置酒而招之。造飲輒盡，期在必醉，既醉而退，曾不吝情去留。環堵蕭然，不蔽風日；

短褐穿結，簞瓢屢空。——晏如也。常著文章自娛，頗示己志。忘懷得失，以此自終。

贊曰：黔婁之妻有言：「不戚戚於貧賤，不汲汲於富貴。」極其言，茲若人儔乎？酣觴賦詩，以樂其志。無懷氏之民歟！葛天氏之民歟！

評審心得

paxababizu kalu pazeh a kakawas ki mubizu u saw, kita sen laiki di rizik a babibabizu ka hada maasapal ki nohoda pazeh a malaleng, pazeh saw saisiman nu saw haiki talima, iu makariak maku saw lia ki balet. pakababebabek a henis lai aku.

iki pazeh a kakawas ka ini tayahak iu mangirangir lia ki babizu a imini, mabaza paxababizu u saw ka hada riak a mekemer u babizu, iu mabaza kalu pazeh a kakawas maadaring aunu pabaza isia paxababizu a babizu, medepex ma

maadaring lia, pakababebabek a henis iu autian nu saw lia.

manariariakay nahada dahu a rungunun lai ki pazeh a kakawas, haiki “biibizu” iu “babizu” dusa, ausin matudadial ka, mamerek paxazing pinialay a isia. babizu a saysay na uka minabazabaza, imini a babizu ka pasangalen nisia tinuriak a dadua.

mupiri imini a babizu anu say-say ki babibabizu, haw isia ee! yagira iu siru'i na!

潘瓊秀 Dai

台灣基督長老教會愛蘭教會長老

作者使用巴宰族語來翻譯作品，部分內容與過去的巴宰早期的生活有連結，族人愛人如己，習慣與人和睦相處，身為評審的我很感動。

本篇翻譯所使用的族語用詞簡潔平易，可看出譯者對於文字掌握度良好，流利地運用巴宰語來闡述所翻譯的內文，讀起來語氣流暢，讓人感動嚮往。

唯需留意巴宰語詞有許多變化，如文中的 biibizu（在寫字），babizu（書、信）詞類的分辨，不能錯置，才不會失去原文的意義；作者部分內容的用字遣詞若能更加熟練，則此篇翻譯文章更能完全詮釋出其精隨。

選擇該篇作品作為族語翻譯文學的題材，很棒，請繼續加油。